

نومرو : ۱۶

پرشنبه ۱۱ کانون اول ۱۹۱۹

سر محوری :

مهالده ادیب

یویوک و خبرونه

اون بش کونده بر پنجشنبه لری چیقار ادبی ، علمی مجموعه در .

نسخه سی ۱۰ غرومدر .

اداره خانه سی . .
« ثروت فنون » مطبعه سنده در

صاحب امتیازی

صبحه زکریا

روم ايلي نك ماكرونيا قسمندره دوكوره عادتلىرى

معلوم اولدني اوزره روم ايلينك بوقسمندره كي خلق خداوندكار صراد زماننده آناتولى دن ياهسك اوله رق كچوب فتحدن صوكره برلشن وياخود ايكنجى مراد خانك بورالرينى استرداد ايتدكدن صوكره صرت مخصوصه ده آناتولى دن آلوب برلشدرديكي اهايلدن صركيدر كه بونلرك برقسى سلايك اووه سنده سلايك قضاسيله افظه ، يكيجه ، وودينه وقره جه آباد ، قره فريده كيشف و سرفيجه اووه سنده كيشفجه بركلته حالنده و صوكره واردار بويجه كوكيلي ، كوبرولى ، اسكوب و واردار ، جوارنده بونلار عورتحصار رادويشته ، نيكوش ، طوران ، ايشتيب ، قوجانا ، قره طوه ، پرليه و حوالينده واسكودن آيريله رق قومانه ، نيش و بورادن دخي وقتيله بزناس حكومتك شالدين كلن مهاجمانه قارشى معاوت ايچون سلجوق حكومتندن استعانه ايتديكي عسكرلره اسكان ايديلن طونه ياليننده كي تورك يوردلرینه التصاق ايتديرلشدر و كذا سيروز اووه سنده ايني ميث نقطه لرده و درامه سنجاغنده ايسه مختلف تاريخلرده بك كيشف بر حالده يرلشدرلش و آذربايق كورفزي قبي لرته منتهى اولق اوزره ده بالاخره برى وودينه دن ، مناستر استقامتجه رسنه ، استروغه ، ايلصان - دركه ايلصاني قاغ محمدخان تأسيس بيوردلر - تيران شياق ، دراج وديكرى ده اينجه قره صو واديسى استقامتجه آلونياه منتهى اولق اوزره طاغنيق بر حالده يرلشدرلشدر .

آنحق بوايكي قول منيت اراضدن كچمديكندن اولسه كرك كيشف بر حالده بولان يانچي عنصر آره سنده آز مقدارده نفوس ايله يرلشدرلش بولماسندن اوتورى برچوغي نورلكرنى غيب ايتشدرلر . فقط متباق اقسامده كر ديلايرنى ، عادتلىرى ، حق كويلر اسكي قياقتلرني محافظه ايتشدرلر .

هر طرفده فقط ظنمه كوره سرفيجه و آلونياه اووه سنده كيلرك بك چوقلرى قونيه طرفلرندن گلش اولديغندن روملر و آرنالوردر بونلره قونيه لي مناسنده اولان قونيارديرلر . بورالره يرلشدرلش اولان اهاليه اراضى نك نه درلو تقسم ايدلديكي دفترخاقاني قيودندن تدقيق تاريخ نقطه نظرندن بك مهم اولديغنى سولدن كچمه به جكم .

۱ - رولنك - نظام -

كوروجيك . — شهر وقصيه لرديكي مستوريت اقتضاسى اركاك قيزى كوره مديكنن بورالرده رولنك ايچون كوروجيكه صراجهت اولنور . مع ذلك اركاك رچوق وسائطه صراجهتله قيزى كورمكه تشب ايدر . حق اسكي زمانلرده پوليس اولماديني وقتلرده قادين قياقتيله كويا ديلنجيك مقصيده اوه كير ، قيزى كورورومش

كوروجيك ايلك اولجه قيزلر فتنه خبرورمكسزين مسافرك طرزنده قيزك اوينه اركاكك قزقارداشي تيزه مي سكه سي كي يقين خصملرى كيدرلر و قيزى سوسلنمه مش اوله رق نهو حاليله كورورلر . قيز باقى ايچون كلدكلر بيه دائر هيچ رشى سزدير . مهمكى كوزه ديرلر . هر برى شكل وسجاسى وساتره سي حقنده كندى مطالعهن سنى اركاك سولرلر ؛ اركاك بكنديكي تقديرده قولاخجى كيدر قيزى آرار . فقط بووطيفه يي اكثريا اركاكك داپسى ، عموجه سي ، كنديسندن اولدجه بيوك قارداشي وياخود بودرجه يقين خصملرندن ياشلى و خاطرلى برى كيدوب قيزى آرار . بعضاده برقادين كيدر . فقط شرائطى هر حالده اركاكك تثبيت ايدر .

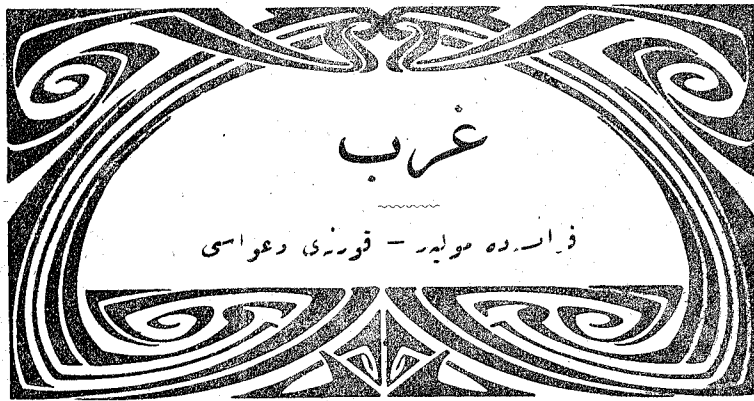
مهر ممجل وموجل مقدارلى نشان خفتان ويا آغبرلقه ماهيت ومقدارلى ايكي طرفه عادتاً بازارلى ايدرجه سنه قارالاشديرلر ، سوز كسيلر و دوكونك زمانى حقنده دخي سوز كسيلر بعضى ده طرفينك سروتنه برانيلر .

ايلك معامله . — حكومتجه اولان معامله يي اركاك طرفى كورور . بر بازار ايرتسى وياخود چيشنه كوني اذنامه قولاخجى ايله قيزك اونه كوندريلر . اذنامه باشه باغلانان وپرلانت دنيلى نى ايچنه قونور . وياخود بويك قيمتلى برقونانه صاريلى اوله رق كوندريلر . قولاخجى بوني نكاح اوله رق قيزك باشنه قور . براز صوكره آلوب اوجاق اوستنه قور . اوجاق اوستنه قوماسى معلوم اولدني اوزره ، اسكيدن توركلر اوجاقده دائى اثنى سونديرمزدى وائش مقدس اولديغندن اوجاقدن اوغور عين سعادت تفال اتمك مقصودن ميشندر .

اذنامه ۲۴ ساعت وياخود بعضاً اوج كون اوجاق اوستنده برانيلر واذن كاغدى نكاحه قدر قيز اونده صاقلانير .

نكاح قيلماسى . — نكاح عموميتله جمه كوني قيلمير . كوره ي نك دعوتلى لرى كوهى اونده طويلاير . دعوتليره شكر ، قهوه ، شربت ويريلر . عود آغاجى ياقيلر ، كول صوي سرييلر . دعوتلير طويلايه قيزك اوينه كيدرلر . كنديلرينه آريجه تخصيص ولان اوله لرده اوطورورلر . بوراده دخي شكر ، قهوه ، شربت داغدليلر . عود آغاجى ياقيلر ، كول صوي سرييلر وامام طرفندن نكاح قيلمير ، دعوتلير داغليلر . كلين اوله جق قيزك واره جنى اركاك موافقت انراري زماننده صاچلى چوزولور راقيلدني كبي قوشاغى ده چوزوك قالير . دوكله لرى ده ايليكنمز ، آياقلى صغوق صويه وباشى اوزرينه قران كرم وياشمق قونور اشبو ياشق دعوتلير كيدمجه به دكين چيقارلز ، صاچى افشاه دكين اورولز ، دوكلر ايليكنمز . قيزك باشنده اقرار زماننده برده اتمك قيريلر ققرايه كدى وكوپكاره

ويريلر . نكاح بنجه كوهيه مژده سي كيدر و بو آدم مطلقا چالى صورتنده اولق اوزره بر قدح شربت آلوب كونور ، قيزك آناسى ده صورت مخصوصه ده رشيشه شربت هديه كوندوره . هديه لر — جماعت داغلدقن صوكره قيزه بر تپسى ده قيرمى تورله اورنولو ققس ايچنده اولق اوزره كوموش آينه كوموش چكجه هديه اوله رق كوندريلر . زنكين اولمايانلر جويز چكجه ايله على العاده آينه كونده رير . تپسى به قاقوله ، قراغيل ، اوغلان جويزى ساقز قونور و آريجه بر ويا ايكي طابلا شكرده كوندريلر . اشبو هديه لر كونده چاغيچيلر كيدر . چالغيجيله و حالله هديه اوله رق آصقي آصيلر . چالغيجيلردن صوكره يدى موم كيدر . بونلرك ايكيى بو بو كدر . اشبو ايكي موم صافلانر بالاخره جهاز ايله برابر كوهينك اوينه كوندريلر . وكوهى موى دينلر موملره كوهيه قاپارلر . قولاخجى وموملرى كتيرنلره كوهيدن آصقي آصيلر . قيز طرفندن دخي ينه آصقي آصيلمق عادتدر . هديه لره برقاچ كون دو قونولاز . شكر طابلالرى آچيلنجه قيزك خصملرينه شكر اولشديرلر . طقلق اولان الماس آلتون كي شيلر آتچق كوهيه برز كوملك برز طون و اوچقور ايله ايكي چوره ايكي صيرمالى خالى ايشلنمش باره كيسه سي كوندريلر . شكر طابلالرندن برينه بر تپسى بقلوا قونور . طابالره اوده ياپيلان طاقيللره دولديرلر . يالكر شكر طابلاسييله كوندريلش اولان شروب شيشه لرى قيز اونده قالير بونلره مقابله اندلز . برقاچ كون صوكره قيزدن كلن تپسى سونكر اتمكيله [پانديسانيا] دولديرلر . ونكاح كوني قيز اوندن شربتله چالوب كوهيه كيدن بارداق سافيلره دولديرلره رق قيزه هديه كوندريلر . فكرجه شو عادتلك بعضى معنارى وازدر . برنجيسى اركاك وقيز بربرنك ديكى [كنى] اولديغنى اثبات اتمكه چاليشورلر . ايكنجيسى ده هديه لك ماهيتى كوز اوكنه كتيريلر سه اركاك كوندرديكى قازانجيله آلنان اشيا اولماسنه مقابل قيزك كى ايله بوكديكي پاموقله دو قوديني بزي ديكرك ياديني چاشير كر كفه ايشلديكي حاوى وچوره در . وكوندرديكى كيسه اركاك قازانه جنى پاره ي قاريستك اورديكي كيسه به قويمقه عرض افتقار اتمه سيدر . هديه لرده ينه بوله در . قيز شكرچيدن آلنان شكرله مقابله اتمه بور . اوده بوغوردينى خورله آجدينى بوقه ايله ياديني بقلواي وديكر طاباليلرى كوندريور . او ايشنده اقتدار وقابليتنى كوستر . يور . ايشته بو صورته حيانده حق اشتراك وبوندن طولاني اركاك مسالواتى اثبات وتامين ايدبور . ذاتا قيز مدح ايديلر كن : قوللى صيوالى اتكدر بلنده يك ايشنده برنجى بقلوا ، بورك آچار آل ايشى مي ديدك كر كفدن طوتده اينجه اويابه وارنجه هپسى مكمل ، خامى يانم

موليرى سونلر ، (دون ژوان) ،
(تارتوف) و (ميزانتروپ) كې لايتوت
اثرلر ابداع ايدن بردايى به قارشى كوسترلين
بو حرمستزجه حر كندن متاثر كورونيور
و (پهرلوتى) نك هجومى رد ايچون هر درلو
وساظه صراحت ايدنيورلر .

اونلرده بر جوق دليللر سرد ايدنيور و
موليرك زمانته عايداشخاصك خاطر اتندن استفادة
ايدنيورلر . از جله ديوركه : « (بووالو) ،
(Vieux cormier) سواقنده كي اونده
هرفته موليرى قبول ايدنيور و بو اجناعتلرده
(لافوتنه) و (راسين) ده حاضر بولونيوردي
اكر (بووالو) نك از جله شههسي اولسه يدي
(مولير) ي اوقدر قوتله مدافعه ايدرميدي ؟
صوكر (ده سيهرو) نك مولير شاه اثرنى
يازاركن بالذات حاضر بولنديغى ادعا ايدنيورلر .
صوكر (پهرلوتى) نك موليرى اوقومق
بازمق بيلمهين بر جاهل (ديه توصيف ايتمهين
شدتله رد ايدرك موليرك تحصيل حياتى نقل
ايدنيورلر : تارتوف مؤثاني ، بش سته (قلهرمون)
اعداي سنده بولوش ، بعده اوقوات صنفى اكتساب
ايتمش و (Lucrèce) ي ترجمه ايتمشدر .
بوندن ماعدا (مولير) ك قورنه ي بر جوق
يرلرده تنقيد ايتديكي و بگه نمديكى سويليورلر .
خلاصه (پهرلوتى) نك دلايلى چوروك اولديغى
ادعا ايدنيورلر .

ايشته بوكون ايكي طرف بو صورته مجادله
ايتكده بر دوامدر . دنيا ده متعارفه قبلندن
عد ايتديكمز حقيقتلر بيله بركون چوروبوب
يقيلايدغى كورمك دائما ممكندر . بناء عليه فرانسده
ايكده بر عكس ايدن بو قبيل دعوالر بو
صوكنجيسنك ده مثبت بر شكل ورمسى محتملدر
باقالم نتيجه نه اوله جق ؟

م . م

بارسده معظم بردعواي ادنى وار . بوتون
ادنى محافل ايكي طرفه آيرلش چارپيشيورلر .
حتى بوادى مجادله ، سياسياتجمله قدر سرات
ايتمش كورونيور از جله سوسياლისتر بر طرفى
محافظه كارلر ديك طرفى التزام ايدرك بوادى
دعواي كندى مقصدلر ايچون بر آلت اولارق
قولانغه چاليشيورلر .

دعواك اساسى شودر . (آفروديت)
مؤثاني (پهرلوتى) يالكنز فرانسه نك دكل ،
بوتون بشريتك بووك بر فاجعه نويسى اولارق
طائنان (مولير) ي بر ساخته كار ، بر حيله ي
اولارق اعلان ايدنيور . فرانسر صحنه لرنى
سنه لرحه اشغال ايدن وفرانسزلر ك تماشا ذوقى
اوزونده اوزون زماندن برى سلطنت سورن
(مولير) قارشى ياپيلان بوجوم در حال
بوتون ادنى محافل حركته كتردي . بر قسقى
(پهرلوتى) طرفى التزام ايتدى . بر قسقى ده
بردايى ده غائب ايتمه نك اندیشه سيله موليرى
مدافعه يه قوبولدى . (پهرلوتى) ديوركه :
« مولير ، بوتون دنياك محبت و تقديرنى قازنان
شاه اثرلر ك صاحبي دكلدر ، او ، بونلر قورنه ي دن
آلمش و سامعينك عادى حسلرنى اوقشايه ورق خفده
وقه قه سنى دعوت ايدرك بر ايكي جله علاوه سيله
اورته يه آتمشدر . اثرلر ك اصل صاحبي (قورنه ي) در .
بناء عليه (مولير) ، بو كسك حس و خياللره
طيرمانه جق حس و ده سان محروم ، اسلوب سز
بر شارلاتان دن باشقه برشى دكلدر . (مولير)
ساده جه (قورنه ي) ك بر ساخته كاريدر .
يوقسه نه بردايى ونه ده بر صنعتكار اولاماز . »
پهرلوتى ، بوتون ادبيات عالمى حيرتله ،
قساده حده القا ايدر ، بو غريب دعواسنى يته
غريب دليللره استناد ايتديريور . از جله بونتيجه به ،
موليرله قورنه ي اوقويوب مقايسه ايتديكى زمان
واصل اولديغى سويليور . (آفروديت) مؤثاني ،
ايكي داي آراسنده كوردكي مقارنتى تحليل ايدر كن
(مولير) ي (قورنه ي) ك بر مقلدى اولارق
كورويور . صوكر اوقشاعتى توثيق ايچون
(مولير) ك هيچ برال يازيسى موجود اولمايدغى
ادعا ايدنيور . بوناسيله (قومه ديا) مجموعه سته
بياناتده بولونان (مولير) محفالى (آندره لانم) :
« المзде موليرك بر حقيقه يازيسى بيله يوقدر »
دييور .

سوزى سازى يرنده بش وقت نمازنى براقاز .
درلى طوبلو بر قيز . بونلر تحليل ايديليرسه
اساس مقصد نه قادي ترتيبلى و اخلاق صاحي
اوصاف اولديغى كوسترمكدر . آنجق طبيعى دوركه
بوعادتلر بوكون عينيله تطبيق ايديله ضر چونكه
ايش بولوى عصرنده پاموق بزي بو كك بز
وقومق آبرى آبرى ايشلردر . فقط ار كك قادين
آراسنده كي ايش بولوى صورتيه زمانه كوره
بونلر ك تمديله تطبيق الاك كورولمكده ير .
قوتلوكونى . — نكاحدن صوكره قيز وار كك
طرفينك بر برينى تبرك ايتمه لرى عادتدر . نكاحدن
اون بش يكرمى كون صوكره كوه يني قاسى ايستره بر
البسه لك كوندرر قيز بونى در عقب البسه يابر
كوه نيك قومشولرى خيسم لريله و بك چوق كورر .
شدكلى قادينلر و قيزلرله بر لكده قيز اونه كيديلر
بوكونده قيز كذا خيسم واي كوروشدكلى
قونو قومشو قادينلر و قيزلر چاغريلر . كوه يني نك
دعوتليرى قيز نه وونه كيره جكي وقت قيزلر ايكي
صره اولورلر . بر جيفت ايلك او كجه قان آناي
آلير . آرقه سندن كلن ياشلى لرى و كوه نيك قيز
قارداشى ، تيزه مى بيوك ينكسى كې صابيلماسى
لازوم كلنلر بوجيفت لر آلوب قولتو قلرينه كچرك
كيديلرينه تخصيص ايدلش اوطيه كوتورورلر
حال خاطر صورولور . قهوه ايچيلر شكر داغيديلر
كلين اوله جق قيز سوسلنمش و قولتو قلرينه ايكي
كچمش اولديغى حالده بواوطله كبر ايلك او كجه
قان آناك ثلثى اوپر . قان آماده كوروملكنى
ماقار كلين براز قان آناك ياننده اوطورور .
قان آناكلينه التفات ايدر ، اوقشار ، كلين براز
صوكره قاقار اوطه ده بولنان قادينلر ك قيزلر ك
حتى اون ياشنده جوققلر بيله النى اوپر .
بر مدت صوكره بوله اعزاز و اكرام ايله كوه ي
كلنى كچريلر . بر هفته صوكره قيز طرفى . كوه ي
اونه كيدز . اونلرده كوه ي طرفى قوتلولار
فقط قيز كيتمز قبول و آغيرلامه مراسيمى عنييله
ياپيلير ...

نكاحله كوه ي كيرمه آراسى — نكاحله
كردك آراسى بعضا اوزون سورر خاصه
بيله اولديغى زمانده نهش اوله جقلر بر برلرينك
كوكلى ايتك لازمدر بونك ايچون كوه ي ارا
صره هديه كوندرر . واكر كزكتجى ايسه
بولنديغى بر ك محمولندن كچيسندن كوندرر .
قيزده يته ايچ چاشيرى چوره كې ال ايشلرندن
اولان هديه لرله مقابله ايدر . فقط رعایت ايدلمه سى
مجبورى اولان عادت ايسه بايرام هديه ليردر .
شكر بايرامى . — كوه ي البسه لك ، قوقو ،
منديل ، ترك ، آياق قاني چوراب باشنه باغلا
يه جنى يعنى ايله بايرام خرچلى ، شكر كوندرر .
قيزده يته ثل ايشنده افندار كوسترمك اوزره
بايرامق ايچ چاشيرى بر تپسى بافلوا و نه وده
بوغورولش ايتك كوندرر .

— مابعدى ور —

سلجان سرى